

Spørsmål og svar fra møtet i utvalg for oppvekst 10.september 2020

Spørsmål fra Vegard Engesli (SV):

Skåredalen skole, og sikkert andre skoler i Haugesund, deltar i et program som heter "Trivselsledere". Disse opplyser på sin hjemmeside å være Skandinavias største program for aktivitet og inkludering i barne- og ungdomsskolen. Det er noe vanskelig å finne ut hvem som står bak programmet, men det synes å være et aksjeselskap kalt Trivselsleder AS, hvor det er tatt ut solid lederlønn.

Valget av trivselsledere starter allerede i 4. klasse. Selskapet Trivselsleder har utarbeidet konseptet for hvordan valget av trivselsledere skal foregå. Elevene i en klasse får da velge hvilke medelever de ønsker skal være trivselsledere. De valgte trivselslederne får delta på egne trivselslederkurs, og får et rabattkort som gir 2 for 1- tilbud i bl.a. svømmehall, klatrehall, ishall og Leos lekeland. Slik jeg ser det, danner dette grunnlag for en uheldig sosial rangering, hvor de mest ressurssterke og populære elevene får bekreftet sin posisjon i klassen, og i tillegg kan ta med seg en (og kun en) venn på morsomme aktiviteter for en billig penge. Før valget drives det en uoffisiell valgkamp blant elevene, hvor det loves bort stemmer i bytte mot andre stemmer. Utenfor faller de mindre populære, innadvendte elevene, kanskje de som opplever mobbing, de som ikke blir sett, og de som kanskje nettopp hadde trengt å få gå på rabatterte aktiviteter. Som en del av konseptet kan læreren overstyre valget hvis læreren mener at den som velges har vært involvert i mobbing eller utfrysing. Men hva gjør det med en elev å bli plassert i boksen for "mobber" eller "utfryser"? I barneidrett dreier man fokus bort fra prestasjon og over på at alle skal få muligheten til å være med. Jeg har selv opplevd å få hjem en gråtene 10- åring som ikke fikk nok stemmer til å bli valgt, og en annen 10- åring som ble valgt og som opplever dette som en bekreftelse på hvor mange venner han hadde. Jeg stiller meg sterkt kritisk til at et profittbasert selskap skal få diktere hvordan våre skoler skal rangere elever på en måte som dette og stiller spørsmål om kommunen skal være med på en slik ordning.

Svar:

Trivselsprogrammet er et program for mer aktivitet og økt trivsel i friminutter og undervisning. Det ble tatt i bruk for noen år siden som et tiltak for godt skolemiljø. De skolene som ønsket å delta meldte seg på og betaler kostnadene selv. Det er trivselsledere på 4. – 7. trinn og på u-trinnet og hver skole har en voksen TL ansvarlig som kurses og deltar i nettverk arrangert av TL.

TL har utarbeidet en beskrivelse av en nominasjonsprosess for å bli trivselsleder. Det første en skal gjøre er å snakke om forutsetninger for å bli nominert. Her er begrepene vennlighet, respekt og inkludering viktig. Elevene skal nominere andre elever de mener utøver dette. De kan også nominere seg selv. Deretter tildeler kontaktlærer TL-vervene. Kontaktlærer har overstyringsrett. Det utnevnes 4 trivselsledere fra hver klasse. De utnevnes for et halvt år.

Etter samtale med flere av skolene blir følgende beskrevet:

De fleste skolene nominerer bare ut fra dem som ønsker å være TL. De oppfordrer elever til å melde seg. Antall nomineringer pr. elev blir ikke offentliggjort. Lærer og TL-ansvarlig velger ut dem som skal være TL i neste halvår. De passer på at det går på rundgang og gjør utvelgelse basert på både nominasjonene, sitt kjennskap til elevene, hvem som kan trenge en utfordring og nødvendigvis ikke etter hvem som har fått mest nominasjoner.

Det er tenkt at det skal være gode muligheter for at elever som ønsker det kan få være Trivselsleder. Det skal være prosesser på skolene for å ivareta elevene og unngå rangering. Det kan nok være noe ulik praksis på skolene og i klassene. Det er derfor viktig at TL ansvarlig på skolene følger opp kontaktlærerne når det gjelder nominasjonen for å unngå uheldige episoder og en «ukultur». Temaet har vært oppe på nettverk tidligere, og TL kontakt på avdeling skole vil løfte dette opp igjen på neste nettverksmøte.

Spørsmål fra Kjell Inge Bråtveit (Ap):

1. FAU på Haraldsvang spør stadig om mobiltelefoner ved skolen. Jeg har lovet å ta denne saken opp igjen. Dere har mottatt et brev fra FAU der de ønsker innstramminger...?

Svar:

Reglene om mobiltelefon er hjemlet i ordensreglementet:

§6 Regler for bruk av privat mobiltelefon, mobiltilbehør og annet lignende elektronisk utstyr:

- *Mobiltelefon, mobiltilbehør og annet lignende privat elektronisk utstyr skal på barnetrinnet være avslått i skoletiden.*
- *Mobiltelefon, mobiltilbehør og annet lignende elektronisk utstyr skal på ungdomstrinnet være avslått i undervisningstiden.*
- *Mobiltelefon, mobiltilbehør og annet lignende elektronisk utstyr kan brukes i undervisningstiden når læreren tillater det. Læreren må i sin vurdering utvise skjønn før medbrakt elektronisk utstyr tas i bruk.*
- *Skolene lager selv regler for oppbevaring av mobiltelefon, mobiltilbehør og annet lignende elektronisk utstyr.*
- *Mobiltelefon, mobiltilbehør og annet lignende elektronisk utstyr tas med på eget ansvar.*
- *Ungdomsskolene lager selv regler for hvor mobiltelefon, mobiltilbehør og annet lignende elektronisk utstyr eventuelt kan brukes i friminuttene.*

Høsten 2018 tok FAU ved Haraldsvang opp ønsket om å ta en debatt rundt mobilfrie skoler med fokus på en prøveordning med mobilfrie friminutt. FAU var delt i synet på om dette var ønskelig, men fremmet saken til rektor. Rektor har orientert om at skolen brukte tid på saken, og hadde gode, åpne prosesser. Alle klassene hadde saken oppe til debatt, og elevrådet samlet synspunktene. Lærerne og andre ansatte hadde saken oppe i sine fagorganisasjoner, og representanter for de ansatte i SU samlet argumentene deres. FAU kjørte sin prosess, der de også hadde spurt noen foreldre på de siste trinnene på barneskolene som hører til Haraldsvang. Deretter hadde de et drøftingsmøte 3.4.19 mellom alle gruppene (Elevråd, FAU, lærerne og rektor) der

argumenter for eller imot ble lagt fram. FAU førte referatet fra dette møtet som opplevdes konstruktivt med at alle lyttet til hverandre. Så var det en formell SU-sak 14.05.19, sak 4. Det var en rådgivende avstemning i saken; 2 for et forbud i friminutt, 5 for ordningen som er i dag.

2. Ønske om belysning på gangsti mellom Bringebærvegen og Ågot Poppe Jensens gate. Vi bruker mye stien mellom Bringebærvegen og Ågot Poppe Jensens gate som skolevei og til fritidsaktiviteter. Stien er uten belysning og barn er usikre og småredde for å gå denne veien i mørket. Vi foreldre ønsker at barna bruker denne stien i istedenfor å gå ned til Skjoldaveien som er høyt trafikkert.

Svar:

Direktør for oppvekst har tatt spørsmålet opp med direktør for tekniske tjenester og fått tilbakemelding om at teknisk jobber med saken og har sendt forespørsel til Haugaland kraft om en lysberegning og kalkyle.

3. Kunne dere også sett på sikringen av den utgravde tomten ved Ågot Poppe Jensensgate? Kunne man fått et permanent gjerde etter alle disse årene? Mange barn går denne veien og gjerdet som står der nå er provisorisk og midlertidig. Vi vil ha en permanent løsning på gjerdet. Vi er redde det kan skje ulykker på tomten da barna lett kommer seg inn gjerdet og klatrer på gjerdet.

Svar:

Direktør for oppvekst har også tatt dette spørsmålet opp med direktør for tekniske tjenester og fått til svar at denne har det vært jevnlig tilsyn med. Kommunen har med jevne mellomrom hatt kontakt med eier, hvor de har dratt opp og ordnet gjerdet, men så har det dessverre blitt ødelagt igjen. I slutten av august var siste tilbakemelding at de er i en salgsprosess, og at dersom ikke bygging ble iverksatt snarlig, skulle det settes opp et gjerde snarlig.

4. Leirskolen
Flere barn mistet i år muligheten til å reise på leirskole som de har sett veldig frem til. Dette var det mange elever som tok veldig tungt. Vi som foreldre ønsker at kommunen kommer med et alternativ til barna det gjelder slik at de ikke føler at de ble glemt. Dette er barn som har blitt frarøvet noe de eldre elevene har snakket mye om, og som for mange har vært et høydepunkt som de har sitt frem til.

Svar:

For elever på lavere trinn gjelder retten om leirskole selv om den planlagte leirskolen våren 2020 måtte avlyses på grunn av utbruddet av Covid-19. Kommunen skal da tilby leirskole eller annen skoletur med minst tre overnattinger i sammenheng på et senere tidspunkt i grunnskoleopplæringen. Haugesund kommune har løst dette ved at leirskoletilbudet gis på 7.trinn i stedet for 6.trinn.

Spørsmål fra Bjørn Gunnar Husby (V):

1. Har Haugesund kommune begynt forarbeid til tilstandsrapporten for barnevernstjenesten?
2. Mye av hensikten med tilstandsrapporten er å øke bevisstheten i kommunen om arbeidet til og behovene i barneverntjenesten. Derfor kan det være hensiktsmessig at rapporten behandles i forbindelse med budsjettprosessen i kommunen. Har administrasjonen ambisjoner om at rapporten skal være klar til behandling høsten 2021 for budsjettet blir vedtatt i bystyret?
3. I veilederen for utarbeidelse av tilstandsrapport uttrykkes det at det bør i rapporten komme frem hvorvidt man har et system for brukerundersøkelser, hvordan det utføres og om det er blitt gjennomført regelmessig. Videre kan det her orienteres om hva hvordan brukerundersøkelsene følges opp. Hva tenker administrasjonen om å inkludere en slik brukerundersøkelse i tilstandsrapporten?

Svar:

1. Kommunedirektøren har ikke påbegynt tilstandsrapporten, men det er planlagt å begynne arbeidet i januar 2021 når tall og fakta for hele 2020 foreligger.
2. Ja, kommunedirektøren mener det er hensiktsmessig at denne bør foreligge når budsjett 2022 skal behandles.
3. Kommunedirektøren kommer til å gjennomføre brukermøter og vil vurdere hvordan brukermøter/brukerundersøkelser skal fremstilles i rapporten og vil bruke veilederen fra Bufdir når rapporten skal utarbeides.

Spørsmål fra Vegard Engesli (SV):

Uttak til idrettsarrangement i regi av skolen

I følge Idrettsforbundet er barneidrett idrettsaktivitet for barn til og med det året de fyller 12 år. Bestemmelsene om barneidrett regulerer blant annet at idrettskonkurranser skal være åpne for alle, og at alle barn skal få premie. Idrettsforbundet skriver også dette på sine nettsider: "Å konkurrere motiverer og stimulerer mange barn, men i for stor grad fører stort fokus på konkurranser til økt resultatfokus. Dermed kan konkurransene raskt få en negativ effekt og skape mer frykt for å mislykkes enn å bidra til økt aktivitet og motivasjon." Og videre: "I barneidretten er det ikke resultater som skal være i fokus, det er mestring" Dessuten: "Dersom kapasitetshensyn fører til at ikke alle som ønsker det kan delta, bør man praktisere først til mølla prinsippet". Rangement brukes ikke for barn under 11 år, fordi: "Oftest er det de barna som er mest fysisk og motorisk modne som vinner og presterer best fordi de har kommet lenger i sin utvikling. Dette kalles relativ alderseffekt og fører til at mange som er født tidlig på året sees på som større «talenter» enn de som er født sent på året".

På tross av dette, gjennomføres det ved skolene i Haugesund (også blant elever under 12 år) uttak av de beste elevene til flere ulike idrettsarrangementer som skolestafett, bannerkamp, skolefotballag mv, arrangementet som ikke er åpne for alle. Jeg har selv en sønn som gruer seg til uttaket i flere dager, og kjenner veldig på prestasjonspress. Flere ganger har det endt

med skuffelse og gråt når han ikke har blitt valgt ut. Mitt spørsmål er hvilke vurderinger som gjort fra skolene sin side når de velger å la "de beste" elevene delta i konkurranser som ikke er åpne for alle barn, stikk i strid med Idrettsforbundet sine bestemmelser og anbefalinger. Vil ikke dette nettopp føre til resultatfokus og frykt for å mislykkes blant elevene, slik Idrettsforbundet påpeker?

Av opplæringslova § 9A-2 følger det at: "Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring." Jeg mener det er grunn til å stille spørsmål om skolene i Haugesund her har lagt seg på en praksis som ikke fremmer helse og trivsel hos elevene, men som tvert imot bidrar til press og redsel for å mislykkes, noe som ikke synes å være forenelig med de verdiene både idretten og skolesystemet skal bygge på.

Svar:

Idrettsarrangementene som skolene i Haugesund deltar på er Bannerkampen, skolestafett, Tinstafett og skolecup i henholdsvis fotball og håndball. For alle arrangementene er målgruppen 5.-7. trinn, med 7. trinn som prioritert trinn i fotball og 6. og 7. trinn som prioritert i Bannerkamp. Bannerkamp, skolestafett og Tinstafett arrangeres med Haugesund idrettslag som arrangør, skolecup i fotball og håndball med kretsene som arrangør.

Skolene i Haugesund har en noe ulik praksis knyttet til uttaket til de forskjellige arrangementene. Felles for alle skolene er at det er et uttak enten blant de elevene som ønsker å delta, som en aktivitet i kroppsøving for alle elever, eller som loddtrekking blant de elevene som ønsker å delta. Skolene tilbakemelder om varierende ønske blant elevene om å delta, på noen skoler er det mange som vil, på andre skoler må det arbeides med å motivere elever for å delta. I uttakene vektlegges både ferdigheter og motivasjon for deltakelse.

I Haugesundsskolen legges det til rette for fysisk aktivitet og deltakelse gjennom ulike arrangementer i løpet av et skoleår. Det er et prinsipp for skolens praksis at alle elever skal føle seg inkludert og deltakende på de ulike læringsarenaene, og spørsmålet rundt uttak til idrettsarrangementer aktualiserer dette. Praksis rundt uttak og organisering av idrettsarrangementer vil bli drøftet med skolelederne.

Spørsmål fra Birgitte Tønnesen Andersen (H):

Kunne dere informert kort i møtet i morgen rundt hvordan dere planlegger å ivareta undervisningen i dette spesielle skoleåret hvor fravær, både blant lærere og elever, antakelig vil være skyhøyt?

Svar:

Kommunedirektøren har et sterkt fokus på å holde skolene og barnehagene åpne, utdanningsdirektøren i Rogaland har uttalt at kommunene må være innstilt på at det å holde barnehagene og skolene åpne kan i noen tilfeller måtte trumfe kvalitet i tilbudet. Når det gjelder sykdom og fravær, følger kommunedirektøren situasjonen fortløpende. Foreløpig er det ikke særskilt høye fraværstall i sektoren. Fravær blant elever følges opp gjennom tett

dialog med foresatte. Det har nylig kommet nye retningslinjer når det gjelder når barn/ansatte kan komme tilbake til skolen etter sykdom.

Spørsmålene ble svart opp av direktør for oppvekst, Gyda Auestad.